

LBRIS

We know
books
Editor

DAN-DRAGOȘ SICHIGEA

Kriegsmarine în Marea Neagră

**Jurnalul de război
al comandamentului
„Amiral German Marea Neagră”**

16 Decembrie 1941—15 Mai 1942

editura
Miidecărți
Bragadiru - 2021

Pe data de 9 decembrie 1941, Secția Operații a Comandamentului Naval German din România s-a transformat în Comandamentul „Amiral German Marea Neagră”¹. De aceea, deși există alte jurnale anterioare privind Marea Neagră, primul jurnal al A.G.M.N. a fost emis pe data de 16 decembrie 1941.

JURNALUL A.G.M.N.

16 DECEMBRIE 1941-31 DECEMBRIE 1941

PG/31501

16 decembrie, 1941

Prognoza meteo

Constanța:

Vânt din Vest, forța 3, vreme frumoasă, vizibilitate 10 km, ceață ușoară, mare ușor agitată, temperatura 3° C.

¹ Denumirea în limba germană este „Admiral Schwarzes Meer” care se traduce direct „Amiral Marea Neagră”. Deși această structură avea valoarea unui comandament al districtului naval Marea Neagră, subordonat comandamentului regional de la Sofia, în titulatura sa nu exista termenul ”comandament”. Această situație s-a schimbat în februarie 1943, când ”Admiral Schwarzes Meer” a devenit ”Kommandierender Admiral Schwarzes Meer”, Comandamentul Amiral Marea Neagră. Pentru a evita confuzia și din rațiuni de economie de spațiu vom utiliza formularea ”A.G.M.N.” în traducerea noastră.

Cercetarea aeriană a identificat iarăși mișcări de nave din ce în ce intense în zona Sevastopol: la 08:00 au intrat în Sevastopol 7 cargouri mijlocii, plus 2 cargouri mici, care au fost văzute pe coastă pe drum către oraș; la ora 11:55 un cargou mijlociu, curs vest, la aproximativ 135 mile sud de Balaklava.

Statia navală de cercetare radio de la Mamaia a identificat mai multe nave mici pe coasta Mării Negre, precum și 4-6 vase (distrugătoare sau dragoare) în zona Sevastopol și la capul sudic al Crimei.

0100: Nava „Ardeal” a ieșit din Varna spre Burgas cu o escortă bulgară

Următoarele nave au ieșit pe mare pentru a participa la misiunile de protejare a convoaielor:

0550: Vaporul „Zar Ferdinand” escortat de distrugătoarele „Regele 1635- Ferdinand” și „Regina Maria” de la Constanța, vapoarele de 1705 transport „Kolosvar” și „Kassa” escortate de torpiloarele „Sborul” 2335: și „Smeul” și canoniera „Stihi” de la Sulina

0630- Comandantul Flotei de Dunăre a ieșit pe mare cu patru vedete 1640: dragoare („F.R.”) pentru a draga ruta Bugaz-Ovcharov. Breșa din barajul de mine de lângă baliza de lângă epava navei „Patagonia” a fost lărgită cu 250 m. Nici o mină nu a fost înlăturată.

Un avion de dragaj a detonat 4 mine magnetice de lângă intrarea în portul Odessa. Cum am executat mai multe dragaje în zona respectivă în ultima vreme, este posibil ca rușii să folosească mine magnetice cu mecanism de întârziere, sau ca aceste mine să fi fost plasate recent.

2300- Au avut loc trei atacuri puternice cu foc de mitralieră și artilerie la

0035: Eupatoria, probabil executate de un distrugător și două vedete torpiloare. Atacul a fost respins de trupe de la Comandamentul Portuar, sprijinite de o baterie de coastă a armatei și de la poliția militară. Tentativa de debarcare a fost deci oprită (vezi Jurnalul de Război, 15 decembrie).

Comandamentul Armatei a 11-a a raportat că, de vreme ce Comandamentul Naval Superior Sud și Misiunea Navală au ridicat anumite obiecții privind propunerea de transport a combustibilului direct în Crimeea (Eupatoria și Ak Mechet), sunt pregătiți să

abandoneze această idee (vezi anexa la Jurnalul de Război, 10 decembrie); în orice caz, situația aprovizionării pe uscat s-a ameliorat. Acum putem pregăti echipajele și construi barje pentru misiunile lor. Detașamentul Misiuni Speciale din Constanța a fost informat despre aceasta.

Nimic de raportat din zona Porților de Fier.

Starea de operativitate:

Distrugătorul „Regina Maria” operațional.

Submarinul „Delfinul” neoperațional pentru o perioadă nedeterminată. Vremea nefavorabilă a obligat nava să întrerupă lungă ei perioadă de activitate fiindcă a crescut prea mult consumul de combustibil. Discutăm cu Comandamentul Marinei Române posibilitatea modernizării navei în șantier odată cu montarea de echipament de ascultare modern.

Distrugătorul „Mărăști” neoperațional pentru o perioadă scurtă din cauza slabei pregătiri a echipajului.

„Brunhild”: în reparații la șantierul din Linz pentru perioada 15 decembrie-15 februarie.

„Romulus”: reparații în șantier în Korneuburg din 15 decembrie până pe 3 ianuarie 1942.

Comandamentul Armatei a 11-a a raportat că, de vreme ce Comandamentul Naval Superior Sud și Misiunea Navală au ridicat anumite obiecții privind propunerea de transport a combustibilului direct în Crimeea (Eupatoria și Ak Mechet), sunt pregătiți să abandoneze această idee (vezi anexa la Jurnalul de Război, 10 decembrie); în orice caz, situația aprovizionării pe uscat s-a ameliorat. Acum putem pregăti echipajele și construi barje pentru misiunile lor. Detașamentul Misiuni Speciale din Constanța a fost informat despre aceasta.

Nimic de raportat din zona Porților de Fier.

Starea de operativitate:

Distrugătorul „Regina Maria” operațional.

Submarinul „Delfinul” neoperațional pentru o perioadă nedeterminată. Vremea nefavorabilă a obligat nava să întrerupă lunga ei perioadă de activitate fiindcă a crescut prea mult consumul de combustibil.

Discutăm cu Comandamentul Marinei Române posibilitatea modernizării navei în șantier odată cu montarea de echipament de ascultare modern.

Distrugătorul „Mărăști” neoperațional pentru o perioadă scurtă din cauza slabei pregătiri a echipajului.

„Brunhild”: în reparații la șantierul din Linz pentru perioada 15 decembrie-15 februarie.

„Romulus”: reparații în șantier în Korneuburg din 15 decembrie până pe 3 ianuarie 1942.

17 decembrie, 1941

Prognoza meteo
(Constanța):

Vânt din Vest-Sud Vest, forța 1, înnorat, vizibilitate moderată, ceață ușoară, mare calmă, temperatură 7° C.

Cercetarea aeriană a arătat din nou activitate susținută în portul Sevastopol, atât ieșiri cât și intrări; la ora 3:20 detectate o navă de comerț și o navă mică de luptă (vedere incompletă; la ora 1:20 o navă de comerț de mare tonaj și 3 distrugătoare, curs 090°, viteză 18-22 noduri, la aproximativ 90 de mile sud de Ialta; la 10:25 o navă de comerț mare, curs 110°, viteză mare, aproximativ 95 mile sud de Ialta; la ora 11:08 o șalupă torpiloare, 1 crucișător auxiliar, 1 petrolier de 6,000 tone, patru petroliere cu un total de 5,000 de tone și 12 nave de transport de mici dimensiuni în port; la ora 12:58 6 nave mici îndreptându-se spre Sevastopol, aflate la 8 mile vest de oraș.

Cercetarea aeriană nu a ilustrat elocvent dacă rușii au de gând să evacueze orașul, sau aduc provizii în Sevastopol. A doua variantă nu e exclusă deoarece:

1. Rușii sunt interesați de păstrarea orașului, ca principală bază navală pentru stânjenirea traficului nostru naval.

2. Comandamentul sovietic din Sevastopol, despre care știm că este foarte activ, poate considera că situația generală de pe frontul de răsărit se pretează la lansarea de operații ofensive din Sevastopol, sau măcar la modificarea frontului în favoarea lor.

Comandamentul de Comunicații Navale, Marea Neagră, raportează acțiuni de dragaj și prezența unor șalupe de patrulare în zona Tuapse/Novorossisk, 6-8 nave neidentificate în zona Sevastopol și probabil un dragor în zona dintre Soci și Poti, care a lansat S.O.S.-uri repetate către un post radio neidentificat pe coastă, între ora 06:00 și 06:30.

0530: Comandamentul Flotei de Dunăre a dispus trimiterea a 4 vedete dragoare („F.R.”) pentru escortarea navelor de aprovizionare „Zar Ferdinand”, „Kolosvar” și „Kassa” către Ochakov-Nord.

0730: Distrugătoarele române, precum și canoniere și torpiloare, au preluat convoiul la locul de întâlnire, la 6 mile nord de punctul Albastru 24. Nimic de raportat, cu excepția unui atac al unui submarin asupra „Regelui Ferdinand” la ora 06:15 la aproximativ 15 mile sud-est de Bugaz. Atacul a fost contracarat cu 10 bombe antisubmarin, care au distrus submarinul conform unui raport al comandantului român. Nu a avut loc nici o investigație încă din partea Comandamentului Român.

0910: „Krimhild” a pornit din Bugaz ca să se alăture celor 4 vedete dragoare („F.R.”) și convoiului. Flotila Dunării a descoperit un nou baraj de mine la 2 mile sud de punctul 25. Convoiul a ancorat și dragoarele au tăiat 12 mine. Una a explodat în mecanism iar 11 au ieșit la suprafață și au fost detonate.

Odată această breșă în baraj realizată în baraj, convoiul a continuat fără incidente și a ancorat în golful de la vest de Trutaieva la ora 16:15, de unde va continua la răsărit pe 18 decembrie către Ochakov.

Executarea acestui convoi dificil este o realizare splendidă, drept pentru care trebuie recunoscute eforturile forțelor navale participante, române și germane.

16:35 Distrugătoarele „Regele Ferdinand” și „Regina Maria” au acostat în Constanța.

17:00 Torpiloarele „Smeul” și „Sborul” au acostat la Sulina.

Avionul de dragaj a operat deasupra portului Odesei. Nici o mină nu a fost dragată.

Nimic de raportat din zona Porților de Fier.

Starea de operativitate

„Alzei” (Grupul Porțile de Fier) neoperațional temporar datorită unei defecțiuni la pompa de apă

18 decembrie, 1941

Prognoza meteo

(Constanța):

Vânt din est, forța 2, înnorat complet, vizibilitate bună, mare ușor agitată, temperatura 6° C.

Cercetatea aeriană de la Sevastopol: la ora 6:55 între 5-8 nave mijlocii în port (informații incomplete); la ora 08:41 2 mici nave de transport cu 5 vedete și o navă de transport mijlocie, curs est, 2 mile la vest de Sevastopol și 1 navă de tonaj redus, curs vest, 2 mile nord-vest de Sevastopol; la ora 10:33 un petrolier de 6 000 tone și 5 șalupe mari în portul de nord; la ora 11:10 un cuirasat cu 30 de tunuri (camuflată) în port.

Acest raport a fost verificat, deoarece conform altor rapoarte vechiul cuirasat „Parishkaya Kommuna” se presupune că se va afla în partea de est a Mării Negre.

Conform altor informații, un avion a identificat o pată de petrol la aproape 22,5 mile est-sud-est de Capul Șabla. Este posibil să provină de la un submarin care ar fi lovit un baraj antisubmarin plasat acolo pe data de 7 noiembrie, lângă Capul Șabla. Submarinul ar fi fost lovit și s-ar fi scufundat pe drumul de întoarcere.

Comandamentul de Comunicații Navale, Marea Neagră raportează prezența a 3-4 nave neidentificate în zona de la vest de Sevastopol în această dimineață (probabil escorte); de asemenea trafic radio în zona coastei de est între Batumi și 5 vase.

Comandamentul Flotilei de Dunăre a trimis 4 vedete dragoare (F.R.) ca escortă pentru 3 vapoare cu destinația Ochakov-nord, de unde acestea s-au îndreptat la ora 01:00 către Nikolaiev fără escortă. Vedetele dragoare (F.R.) au ancorat în port și au așteptat nava „Tisza”, care venea de la Nikolaiev și au escortat-o înapoi la Bugaz.

Vaporul „Carpați” este încă pus pe uscat între punctele 17 și 18. Au continuat încercările de ranfluare a navei prin reducerea încărcăturii.

0735: Șapte vedete au ieșit din Odessa și s-au îndreptat către Bugaz pentru a aduce echipament de minare, geamanduri și combustibil.

1130: Ele au ajuns la Bugaz.

Zona sudică a Rusiei

0910: Un avion rusesc a bombardat portul Eupatoria, aruncând o bombă. Nici o pagubă.

De vreme ce portul Kerci se află încă în raza tunurilor inamice, Comandamentul Naval Ucraina a decis să transfere flotila de vase de pescuit de la Genichesk la Theodosia prin strămtoarea Kerci, îndată ce topirea gheții va permite acest lucru. Misiunea Navală a fost înștiințată.

Nimic de raportat din zona Porților de Fier.

19 Decembrie, 1941

Prognoza meteo
(Constanța):

Fără vânt, înnorat, vizibilitate scăzută, ploaie cu ceață, mare ușor agitată, temperatura 6° C.

Cercetarea aeriană nu a identificat vreo mișcare importantă în zona Sevastopol cu excepția patrulelor obișnuite și a traficului navelor de transport. Nu există rapoarte privind activitatea portuară.

Comandamentul de Comunicații Navale, Marea Neagră a evidențiat o scădere în activitatea navală și a comunicațiilor radio. Doar 1 navă a fost detectată în zona Sevastopol; un număr normal de nave de patrulare și de escortă pe coasta de vest.

1220: Șapte vedete au pornit din Bugaz către Odessa.

2100: În urma unei note telefonice, Comandamentul Portuar Odessa a raportat că vedetele au ajuns.

Zona sudică a Rusiei

Vaporul „Zar Ferdinand” s-a pus pe uscat în zona estuarului Bugului, lângă geamandura 35, din cauza ceții. Navele cu motor „Kassa” și „Kolosvar” au încercat fără succes să o remorcheze. Încărcătura va fi îndepărtată de pe navă cât mai repede posibil.

1400: Navele cu motor „Kassa” și „Kolosvar” au ajuns la Nikolaiev de la Ochakov-nord

Situația navei „Carpați” a rămas neschimbată. Astăzi nu s-a mai scos din încărcătură din cauza ceții. Tentativele de ranfluare vor continua pe data de 20 decembrie

Crimeea și Marea Azov

La miezul nopții a fost dată alarma la Eupatoria fiindcă au fost detectate nave inamice. Nu au avut loc tentative de debarcare su alte incidente.

Flotila de pescadoare de la Genichesk este încă reținută de bariera de gheață.

Unitățile de pregătire au efectuat o patrulă în zona Varna, relevment 270° de la dig și înaintând 6 mile în mare. Draga a fost agățată de două ori și un cuter exploziv a fost detonat. Chiar și cu încărcături explozive nici o mină nu a fost dragată. S-a remorcat un obiect neidentificat pe o scurtă distanță către țărm, apoi draga s-a rupt și locul a fost marcat pentru cercetări ulterioare.

Nimic de raportat din zona Porților de Fier.

Situația:

1. Situația aprovizionării și iminența unui nou val de temperaturi scăzute fac necesară urgentarea a cât mai multe transporturi. La solicitarea noastră, Secția Intendență, , ne-a pus la dispoziție navele „Tisza” și „Kassa” pentru transportarea a 2,000 tone de cărbune către Nikolaiev, de vreme ce „Carpați” nu va fi disponibil în timp util.

2. Planuri:

a) Vasul cu motor „Tisza” se va îndrepta către Galați/Brăila cu cea mai mare viteză posibilă. Se vor face toate eforturile pentru pregătirea ei la Sulina, ca să fie trimisă pe mare cât mai repede, în seara zilei de 24 decembrie.

b) Transferarea navelor „Tisza” împreună cu „Oituz” și „Ardeal” la Ochakov.

c) Întoarcerea navelor „Kassa” și „Kolosvar” cât mai repede posibil de la Ochakov-nord la Sulina. Secția de Transporturi Maritime de la Sofia a fost solicitat pentru descărcarea acestor vapoare.

d) Transferarea navelor „Sulina”, „Danubius” și „Suceava” îndată ce gheața și ceilalți factori o vor permite.

e) Fiindcă este posibil să nu putem utiliza porturile de la Nikolaiev și Ochakov-nord dacă gheața le va bloca, se impune pregătirea portului Odessa cât mai rapid. Atunci când se va putea, se recomandă implicarea Flotei de Dunăre și a navei spărgătoare de baraj Nr. 191 (Sperrbrecher 191).

Comandamentul Naval Superior Sud, Detașamentul Misiuni Speciale din Constanța, Flotila de Dunăre și Comandamentul Portuar Odessa au fost înștiințate.

20 decembrie, 1941

Proгноza meteo
(Constanța):

Vânt din nord-est, forța 6, cer acoperit, vizibilitate scăzută, ceață, mare agitată, temperatura 3° C.

Cercetarea aeriană a transmis numeroase rapoarte privind activitatea în zona Sevastopol: la ora 8:50 între 6 și 8 vase în port, una arzând; la 9:48 3 nave de transport au acostat; la 11:23 trei nave ușoare detectate la 3 mile vest de Capul Feolent escortate de alte trei nave de război; de la 11:20 până la 11:35 rapoarte privind mișcarea a numeroase nave, inclusiv un total de 7 nave comerciale și câteva șalupe de patrulare în zona portului Sevastopol; 3 nave mari și o șalupă au bombardat zona frontului de la nord de oraș; la 15:00 două distrugătoare la nord de Balaklava, îndreptându-se către coastă cu viteză mare; 5 nave între 1,000 și 2,000 de tone în golful de la nord de oraș.

Rapoartele indică o activitate intensă a flotei ruse precum și a flotei comerciale în zona Sevastopol, probabil cu intenția de a sprijini trupele de uscat.